

Mojsije-Osloboditelj, Zakonodavac, Posrednik i Poslanik

*“Ne pojavi se više prorok u Izraelu ravan Mojsiju—
njega je JAHVE poznao licem u lice!—po svim onim
znakovima i čudesima u zemlji egipatskoj za koja ga je
JAHVE slao da ih učini na faraonu, na svim
službenicima njegovim i na svoj zemlji njegovoj.”*
—5.Mojsijeva 34: 10, 11

IME “MOJSIJE” ZNAČI “IZVUČEN”. Ovom izvanrednom Božjem sluzi dala ga je faraonova kći jer je bio izvučen iz vode. (2.Mojsijeva 2: 10) Mojsije je rođen u vrijeme kada su njegov narod, Hebreji, bili robovi u Egiptu. Egipatski je kralj naredio da se sve hebrejske muške bebe moraju uništiti pri rođenju kako bi se zaustavio njihov nagli porast populacije u zemlji.— 2. Mojsijeva. 1: 7-22

Mojsijeva majka, vidjevši da je “dobro dijete”, skrivala ga je tri mjeseca. Kad više nije mogao biti sakriven, majka je pripremila posebnu košaru koja bi plutala, u nju je stavila dijete i ostavila ga blizu ruba jednog od malih kanala uz obalu rijeke. Nadala se da će košaru otkriti neki Egipćanin i da će djetetu biti spašen život.

Bog je učinio drugačije i Mojsija je otkrila faraonova kći. Dojenče je odnijela u kraljevsku rezidenciju i usvojila ga kao sina, angažiravši njegovu pravu majku kao dojilju. (2.Mojsijeva 2: 1-10) Dok je stasavao u muškarca, Mojsijeva majka mu je nesumnjivo mnogo rekla o Božjim obećanjima njihovom narodu. Osim toga, postao je “odgojen u svoj mudrosti Egipćana”.— Djela apostolska 7: 22

Osim toga, malo znamo o Mojsijevim iskustvima sve do njegove četrdesete godine, kada je, vidjevši kako Egipćanin zlostavlja jednog od svojih hebrejskih rođaka, intervenirao i ubio tlačitelja. Sljedećeg je dana saznao da je njegov čin otkriven, pa je pobjegao iz Egipta u zemlju Midjansku, gdje je ostao do svoje osamdesete godine. 2: 11-15; Djela apostolska 7: 23-30

GORUĆI GRM

U Midjanu se Mojsije oženio jednom od kćeri Reuela, zvanog Jitro, i četrdeset godina čuvao stada svog tasta. (2.Mojsijeva 2: 18; 3: 1) Tada je Gospodin razgovarao s Mojsijem kod gorućeg grma i dodijelio mu zadatak da izbavi hebrejski narod iz njihovog egipatskog ropstva. (2.Mojsijeva 3: 2-10) U razgovoru s Mojsijem, preko anđela, Jahve se predstavio kao “Bog Abrahamov, Bog Izakov i Bog Jakovljevi”. Preko svoje majke, Mojsije je znao za Božja obećanja Abrahamu, i stoga mu je to predstavljanje mnogo značilo.

Četrdeset godina koliko je Mojsije proveo kao pastir, čuvajući stada svog tasta, uklonilo je velik dio samopouzdanja koje ga je ranije navelo da ubije Egipćanina koji je tukao jednog od njegovih sunarodnjaka. Vjerojatno je osjećao da je sada sposoban samo obavljati jednostavne dužnosti pastira. Pojaviti se pred moćnim faraonom i zahtijevati oslobađanje hebrejskog

naroda iz ropstva, Mojsije je nedvojbeno smatrao nepriličnim za sebe.—vs. 11

Međutim, Gospodin je umirio Mojsija, rekavši: “Ja ću biti s tobom.” Zatim, kad je ipak prihvatio zadatak, Mojsije je počeo ispitivati detalje postupka. Prvo je htio znati što bi trebao reći faraonu o tome tko ga je poslao da zahtijeva oslobađanje hebrejskih robova. Kao odgovor na ovo Mojsije je dobio upute da kaže da ga je “JA JESAM” poslao.—vss. 12-14

Hebrejski izraz preveden kao “JA JESAM” znači “postojati”, prema Strongovom hebrejskom rječniku. Proširen, puna misao riječi kada bi je Stvoritelj upotrijebio kao ime bila bi “Ja sam koji jesam”. Mojsije je očito shvatio tu misao, jer je u svojoj molitvi koja je kasnije zapisana u Knjizi psalama govorio o Stvoritelju kao o postojanju “od vječnosti do vječnosti”. (Psalmi 90: 1, 2) Bilo je svrsishodno da se Bog tako predstavi Mojsiju, jer iako je hebrejski narod bio roblje u Egiptu, a sam Mojsije je bio pastir-rob četrdeset godina, njihov Bog, i Bog njihovih očeva, Abrahama, Izaka i Jakova, još uvijek je postojao kao pravi i vječno živući Stvoritelj koji će ispuniti sva svoja obećanja.

DESET ZALA

Bog je obećao Mojsiju da će ga poslati da izbavi hebrejski narod iz Egipta, iako ih kralj odbija pustiti. (2.Mojsijeva 3: 17-22) Pouka koju je Bog utisnuo u Mojsija bila je da će za izbavljenje hebrejskog naroda biti potrebna čudotvorna moć i da će se ta moć biti korištena. Uistinu, Egipćane je pogodilo devet zala, od kojih je svako ukinuto kada je faraon pristao osloboditi Izraelce. Međutim, svaki put kad je zlo nestalo, kralj se predomislio i Izraelci nisu pušteni.

Zatim je došlo deseto zlo, u obliku pomora egi-

patških prvorodenaca. (2.Mojsijeva 11: 4-6) Prvorodeni sinovi hebrejske djece mogli su izbjeći ovu pošast ako su njihove obitelji slijedile Gospodinove upute o žrtvovanju janjeta i prskanju njegovom krvlju nadvratnika i dovratnika svojih kuća.—2.Mojsijeva 12: 1-27

Kao što je prorečeno, Gospodin je pomorio sve prvorodence Egipta u noći četrnaestog dana njihovog prvog mjeseca. (vss. 28-36) Ne samo da je faraon tada pristao da Izraelci napuste Egipat, već je njihov odlazak bio požurivan, toliko da im je egipatski narod dao mnoge svoje dragocjenosti, očito kako bi potaknuo brz egzodus.

VEĆE OSLOBOĐENJE

Važnost ove epizode za nas o Mojsijevom iskustvu kao sluge Gospodnjeg je biblijski utvrđena činjenica da ju je Bog osmislio da služi kao prikaz mnogo važnijeg izbavljenja—oslobađanja od ropstva grijeha i smrti, pod velikim upraviteljom Sotonom, Đavlom, za kojeg Biblija govori da ima moć nad smrću.—Hebrejima 2: 14

Kada je došlo Gospodinovo vrijeme da se Hebreji pripreme za izbavljenje, oni među njima koji su bili izloženi neposrednoj opasnosti bili su prvorodenci. Kao rezultat desetog zla, izgubili bi živote te noći da nije bilo zaštite koju im je pružila krv pashalnog janjeta. (2.Mojsijeva 12: 12, 13, 22, 23) Ovo je Bog osmislio kao prikaz vrlo važne značajke njegovog plana spasenja i budućeg izbavljenja cijelog čovječanstva od smrti. U Novom zavjetu daje nam se naznaka da su sljedbenici Isusovih stopa, prava Kristova crkva, pravi “prvorodenci” nagoviješteni Izraelovim prvorodencima.—Hebrejima 12: 23

Apostol Pavao prepoznaje Isusa kao pravo “pashalno Janje” koje je “žrtvovano za nas”. (1.Korinćanima 5: 7, New Living Translation) Znamo da mi, njegovi

sljedbenici, dobivamo život samo kroz Kristovu krv. Bez njegove prolivene krvi nismo mogli biti sigurni u život tijekom ove noći grijeha i smrti.—1.Petrova 1: 18, 19

U prikazu Pashe prvorodenci i njihove obitelji tijekom noći jeli su pravo janje, a ujutro se dogodilo izbavljenje cijelog Izraela. Dakle, u sadašnje vrijeme, kada tama grijeha još uvijek prekriva zemlju, prava crkva hrani, simbolično govoreći, Isusom, Jaganjcem Božjim. Tako se priprema za sudjelovanje u oslobađanju cijelog čovječanstva u jutro zemaljskog novog dana, Mesijanskog kraljevstva.—Ivan 1: 29; 6: 51, 63

Uz meso izraelskog pashalnog janjeta trebalo je jesti gorko zelje. (2.Mojsijeva 12: 8) Ovo upućije na ozbiljne kušnje koje dolaze na Isusove sljedbenike dok se simbolično hrane njime i polažu svoje živote kao žrtvu. (1.Petrova 4: 12, 13) Ovo simbolično gorko zelje daju nam veću želju da od Gospodina tražimo snagu i hrabrost dok mu nastojimo ugoditi. Tako smo spremni sudjelovati u slavi i djelu Kristova kraljevstva, koje treba donijeti izbavljenje za cijelo čovječanstvo od njihovog ropstva Sotoni i grijehu, bolesti i smrti.

Mojsiju je dano jamstvo da ga Abrahamov Bog šalje da izbavi hebrejski narod iz Egipta. Bio je to pravi i živi Bog koji je obećao Abrahamu da će kroz njegovo potomstvo sve obitelji na zemlji biti blagoslovljene. Apostol Pavao objašnjava da su Isus i crkva prvorodenih ti koji zajedno čine “potomstvo” obećano Abrahamu. (1.Mojsijeva 12: 3; 22: 18; Galaćanima 3: 8,16, 27-29) Crkva je sjeme vjere, i kada budu otkupljeni od smrti krvlju Isusa, pravog Pashalnog Jaganjca, i doneseni o prvom uskrsnuću da žive i vladaju s njim, sudjelovat će u obećanom izbavljenju i blagoslovu svih naroda.—Rimljanima 11: 26

ZAKONODAVAC

Tri mjeseca nakon što je Mojsije služio Bogu u oslobađanju hebrejskog naroda iz njihovog ropstva u Egiptu, dodijeljen mu je glavni zadatak da im da božanski Zakon. (2.Mojsijeva 19: 1-3) Zakon je ponudio Izraelcima priliku da dobiju život na temelju potpune poslušnosti njegovim zahtjevima. (3.Mojsijeva 18: 5; Rimljanima 10: 5) Budući da su Izraelci, kao i ljudi svih drugih naroda, bili pripadnici grešne i umiruće rase, rođeni pod osudom na smrt, nitko od njih nije mogao u potpunosti ispuniti zahtjeve Božjeg savršenog Zakona, tako da nitko nije dobio život ovim uređenjem.—Rimljanima 3: 20; 7: 10

Unatoč tome, Zakon je korisno poslužio svrsi jer je pokazao da je nemoguće za bilo kojeg pripadnika pale Adamove rase držati se Božjeg savršenog Zakona. Sve do vremena davanja Zakona nije bilo posebne demonstracije ovoga, jer su svi umirali zbog Adamova grijeha. Međutim, kad su Izraelci pristali držati se Božjeg zakona, a nisu to učinili, pali su pod dodatno prokletstvo—prokletstvo Zakona.—Galaćanima 3: 10-12

Pavao je napisao da je Zakon služio kao “nadziratelj” da dovede ljude Kristu. (Galaćanima 3: 24) On je pripremio neke od Izraelaca da prime Krista o njegovom prvom dolasku. Iako ga nisu prihvatili kao narod, iskustvo tog naroda pod Zakonom uvijek će stajati kao pouka o tome da nitko ne može dobiti život osim po Kristu. “Čemu onda Zakon?”—pitao je Pavao. “Dometnut je poradi prekršaja dok ne dođe potomstvo [Krist] komu je namijenjeno obećanje.”—vs. 19

Dok se Izraelci većinom nisu ozbiljno trudili pridržavati Zakona, on im je služio kao određeno ograničenje i pridonio im je da se održe zajedno kao narod sve dok Mesija nije došao i predstavio im se. Budući da su Izraelci bili prirodni potomci oca Abrahama, oni su bili

prvi u nizu, kada je Isus došao, da budu nasljednici obećanja danog njemu u vezi s “potomstvom” koje će blagosloviti sve obitelji na zemlji. Međutim, i u ovome su ljubav prema Bogu i iskreni napor da daju sve od sebe kako bi poštovali njegov Zakon kao dokaz vjere u njega i njegova obećanja bili uvjeti da se postane dio ovog potomstva, koje je Bog opisao kao “kraljevstvo svećenika i sveti narod.”—2.Mojsijeva 19: 5, 6

Neposlušnost Bogu, koja je kulminirala njihovim odbacivanjem Mesije, Poglavara klase potomstva, uzrokovala je da Izraelci izgube ovo izabrano nasljeđe. Isus je objasnio da će im “kraljevstvo” biti oduzeto i dano drugom narodu, onom koji će donijeti odgovarajuće plodove pravednosti. (Matej 21: 43) Apostol Petar za nas je prepoznao ovaj novi “sveti narod”, nazivajući ga “kraljevskim svećenstvom.”—1.Petrova 2: 9, 10

POSREDNIK

Mojsije je primio Zakon od Boga dok je bio skriven u oblaku oblaka na planini Sinaj, gdje je ostao u zajednici s Jahvom četrdeset dana. U međuvremenu su se Izraelci umorili od čekanja na njegov povratak i postavili su zlatno tele koje će obožavati umjesto svog Boga. (2.Mojsijeva 32: 1-6) Gospodin je bio jako nezadovoljan ovim pokazivanjem nevjernosti. Rekao je Mojsiju da će ih istrijebiti i preko njega razviti “veliki narod”—vss. 7-10

Mojsije, koji je služio kao posrednik između Boga i naroda, zauzeo se za njih i nisu bili uništeni. (vss. 11-14) Kad je Mojsije sišao s brda i ugledao zlatno tele i primijetio grešno uživanje naroda u štovanju lažnog boga, razbjesnio se i uništio ploče Zakona koje mu je upravo bio dao Gospodin.—vss. 19, 20

Kasnije je Jahve uputio Mojsija da iskleše dvije

kamene ploče poput onih koje je razbio i odnese ih na brdo Sinaj. (2.Mojsijeva 34: 1-4) Gospodin je tada u obliku oblaka stajao kraj Mojsija i objavio vrline svoje naravi, koje sada vidimo prikazane u Božjem planu spasenja. (vss. 5-7) Dok je Gospodin tako ocrtavao osobine svoje naravi, na kamenim pločama je bio zapisan Zakon. Tada je Mojsije, služeći kao vjerni posrednik, zamolio Boga da oprostí bezakonje Izraelcima i uzme ih za svoju baštinu, što je Gospodin pristao učiniti.—vss. 9, 10

Mojsije je ponovno bio na brdu Sinaj četrdeset dana i noći, a kad je drugi put sišao, lice mu je bilo obasjano slavom Gospodnjom. Taj sjaj ostao je na Mojsiju kad je počeo govoriti narodu s poštovanjem prema Bogu i njegovom Zakonu i morao je staviti koprenu preko lica dok je govorio. (2.Mojsijeva 34: 28-35; 2.Korinćanima 3: 13) U Novom zavjetu apostol Pavao se poziva na ovaj prizor kao da ukazuje na slavu koja će biti povezana s budućim posredovanjem Novog saveza od strane Krista i njegove crkve.—2.Korinćanima 3: 3-12

USPOSTAVA SAVEZA

Postojala je važna uporaba krvi u vezi s uspostavljanjem i posredovanjem Saveza zakona. Mojsije je uzeo krv volova, polovicu je stavio u posude, a polovicu je poškropio po žrtveniku. Zatim je ljudima predstavio uvjete Zakona, koji se nazivaju “Knjiga saveza”, a kao odgovor ljudi su se složili pridržavati se ovih uvjeta svog saveza s Gospodinom. Zatim je Mojsije, koristeći krv koju je stavio u zdjele, poškropio narod i knjigu.— 2.Mojsijeva 24: 6-8: Hebrejima 9: 19, 20

“Krv saveza”, kako je opisana u Novom zavjetu, ukazivala je na Kristovu krv kojom će se, simbolično govoreći, poškropiti ljudi svih naroda u vezi s odredbama najavljenog “Novog saveza” kojeg će s njima sklopiti

putem Krista, kojega je prikazao Mojsije.—Hebrejima 8: 1-12; 9: 14, 15; 12: 18-24

MOJSIJEVO DJELO JE NASTAVLJENO

Mojsije je služio kao vođa Izraelaca tijekom cijelog njihovog četrdesetogodišnjeg putovanja pustinjom. Tijekom tog vremena Bog je podržavao svoj narod s “manom” s neba za hranu. Isus se osvrnuo na to i naznačio da je mana simbol njegove vlastite ljudskosti, koju će, kako je rekao, dati za život cijeloga svijeta. (Ivan 6: 31-33, 51) Mojsije je također crpio vodu iz stijene kako bi zadovoljio potrebe ljudi, a apostol Pavao objašnjava da je ta stijena bila simbol Krista.—2. Mojsijeva 17: 5, 6; 1.Korinćanima 10: 4

Jednom prilikom kada su Izraelci sagriješili, zadesila ih je kuga, a Mojsije je napravio zmiju od mjedi i postavio je na stup. Oni koji su pogledali ovu zmiju bili su spašeni od smrti. Isus se osvrnuo na to i ukazao da mjedena zmija predstavlja njega—on će biti podignut da pruži priliku za spasenje cijelom čovječanstvu.—4.Mojsijeva 21: 5-9; Ivan 3: 14, 15

Tako vidimo da je Mojsije kao zakonodavac, posrednik i vođa bio nagovještaj Krista. Na te ga je načine Gospodin upotrijebio da nam na svojstven način otvori mnoge od važnih značajki svog veličanstvenog plana spasenja.

PRVI OD SVETIH POSLANIKA

Kao što je naznačeno u našim uvodnim stihovima, Mojsije je bio jedan od istaknutih starozavjetnih proroka i Bog ga je upotrijebio da prorekne različite važne značajke božanskog uređenja za spas čovječanstva od grijeha i smrti. On je bio sastavljač prvih pet knjiga Biblije i u tom je svojstvu zabilježio to izvorno

proročanstvo o potomstvu žene koja je satrla zmijinu glavu.—1.Mojsijeva 3: 14, 15

Mojsije je također zabilježio Jakovljevo proročanstvo o “Lavu” koji će doći iz Judina plemena. (1.Mojsijeva 49: 8-10; Otkrivenje 5: 5) Ovo je bilo proročanstvo o Isusovom dolasku, najprije da otkupi čovječanstvo od grijeha i smrti, a zatim da vlada nad ljudima kroz svoje zemaljsko kraljevstvo. S tim u vezi, Jahve je objasnio Mojsiju da će narodu biti podignut “Prorok”, sličan njemu. (5.Mojsijeva 18: 15-19) Apostol Petar se osvrnuo na to obećanje i ukazao da će se ono ispuniti kroz Krista u “vremenima uspostave svega.”—Djela apostolska 3: 19-23

Kad je uskrsnuli Isus razgovarao s dvojicom svojih učenika na putu za Emaus, započeo je, stoji u zapisu, s Mojsijem i svim prorocima, ukazujući im da je prema njegovoj božanskoj namjeri nužno da Mesija najprije trpi, a poslije uđe u svoju slavu. (Luka 24: 25-27) Iz ovoga znamo da je Mojsije prerekao Isusovu muku i smrt. Jedan od načina na koji je to učinio bilo je kroz uvođenje Pashe, kao što smo ranije raspravljali u našoj lekciji, u kojoj je smrt pashalnog janjeta nagovijestila smrt Isusa kao “Jaganjca Božjega koji odnosi grijeh svijeta.”—Ivan 1: 29

U proročanskoj molitvi Mojsije skreće pozornost na smrtnu kaznu koja je stigla na cijelo čovječanstvo zbog grijeha i uvjerava nas da će doći vrijeme kada će ljudi biti prikupljeni božanskom moći da se vrate iz uništenja. (Psalmi 90: 3) Ovo je jedno od starozavjetnih proročanstava koje proriče uskrsnuće mrtvih.

sus je objasnio saducejima, koji nisu vjerovali u uskrsnuće mrtvih, da je nada u uskrsnuće bila postavljena u vezi s Božjim odnosom prema Mojsiju. To je bilo onda kad je razgovarao s Mojsijem kod gorućeg

grma, a sebe je nazivao “Bog Abrahamov, Bog Izakov i Bog Jakovljevi”. Isus je objasnio da Jahve nije Bog mrtvih, već živih, jer on namjerava vratiti čovječanstvo u život putem buđenja iz smrtnog sna.—2. Mojsijeva 3: 6; Luka 20: 37, 38

Mojsije je bio vjerni Božji sluga kao izbavitelj, zakonodavac, posrednik i prorok. Tako se spominje u posljednjoj knjizi Biblije zajedno s Isusom u vezi sa veličanstvenom “Pjesmom Mojsijevom” i “Pjesmom Jaganjčevom”. (Otkrivenje 15: 2, 3) Jedna od pjesama koju je skladao Mojsije odnosila se na izbavljenje hebrejskog naroda iz njihovog ropstva u Egiptu. (2. Mojsijeva 15: 1, 2) Kako lijepo ovo nagovještava još slađu melodiju “pjesme Jaganjčeve”, koja će izbaviti cijelo čovječanstvo iz ropstva grijeha i smrti. Radujmo se ovoj vjerojatnosti, koju je tako davno prerekao Božji vjerni sluga Mojsije! ■